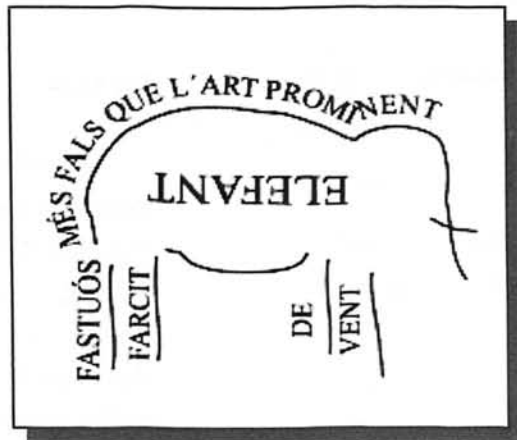

S'Esclop

15

Suplement de *La Veu*

Calvià, Maig-juny 2001

Cal·ligrama d'Antoni Rodríguez i Mir
del seu llibre *Cub de silenci (i uns
quants cèntims de discòrdia)*

Siau qui sou

Gimnèsies i Pitiüses,
mordales d'un mateix cranc.
Pitiüses i Gimnèsies
que les Mallorques formau.
Rajoles d'una fornada,
poncelles d'un sol ramell;
Gimnèsies i Pitiüses,
ales d'un mateix ocell.
Hem passat molta sendera
fins arribar aquí on som,
però la història ens convida:
Mallorquins siau qui sou!
El vell regne de Mallorques
el voldrien fer bocins,
per això la Història crida:
Siau qui sou, mallorquins!

GUILLEM D'ÉFAK

El regne al mig del mar (1980)

RAFEL BORDOY
ÀNGELS CARDONA
GUILLEM D'ÉFAK
GABRIEL FLORIT
LLUÍS MAIGAS
PERE JOAN MARTORELL
MIQUEL MESTRE
ANDREU PERIS
ANTONI RODRÍGUEZ
PERE ROSSELLÓ BOVER
ANTÒNIA SERRANO
JOSEP VALLESPÍR
DISSENY :
JOAN FULLANA
IL·LUSTRACIONS :
GASPAR SERVERA
XARO SÁNCHEZ

INTENT DE RESCAT

No vull que t'espantis si algun cop
és el soroll líquid del silenci qui et desperta.

I en un desconcert d'imatges

sense sentit ni color,

et sorprèn, a mig camí, una salada pluja
amb núvols invisibles

que no arriben

ni queden

ni es marxen.

Però la tempesta saps que no deturará,
i encongida ja d'espatlles, mig glaçada
t'hauràs de refugiar

ben lluny,

on poder seguir resistint,

on el pes dels records no t'enfonsi.

NO DEMAN; NECESSIT

No deman

amb la mà estesa,

el vòmit metàl·lic

de les mans fines,

ni la pluja de trofeus.

Ni la llàstima

de qui necessita amagar els ullals

per poder somriure.

Ni vull que em tirin cap flor

si no té espines.

El que jo reclam

amb la mà estesa,

és que algú me l'agafi.

LA SON

Enfilaré la son sobre els estels
pujant esglaó a esglaó per l'escala de la nit,
des d'allà dalt miraré les illes,
ma casa, el somni que visc. Observant
sigilosament el darrer crit del malson
mentre s'emporta la marea la seva forma
fosca i calenta i crua.

Lliscaré per una llengua muda
que sols es parli aquí. Cauré, ploraré
i sabré que sóc viu, que respir
i que per somniar no he de deixar de viure.

La son, baixará com una baba lenta
per la mandíbula, dibuixant l'Arc de Sant Martí,
agafará forma, un rostre distintiu
que digui: jo sóc la son, el vell teatre
on hi actuen els teus somnis.

JOSEP VALLESPÍR

Josep Vallespir i Pons va néixer a Sa Pobla (1982). Estudiant de batxillerat humanístic, ha publicat tres poemes dins *Collita del 2000 literatura jove*, promogut per l'Ajuntament de Manacor. Ha pres part del recital en conjunt al Jardí d'Albopàs i al de 13 x 3 a Ca'n Planes (ambdós a Sa Pobla, juliol i novembre 2000) i al que tengué lloc a l'Espai Mallorca de Barcelona (gener 2001).

Com va

Com va la mar cap l'onada
i la terra cap el tràmec que la capola.
Com va l'ocell cap el vol
i el polsim contra les roques.
Com va la ferida cap el glavi
i l'odi envers la guerra.
Com va el mur cap a l'heura
i nia la llengua en la paraula.
Com van els camins cap a les passes
i ponen els ous fràgils aus.
Com va l'altar cap a cerimònies
i les màrfegues a llits gelats.
Com va la pluja cap el núvol
i el fibló cap el desig.
Com es deleeix la sorra per l'ancla
i l'orifici a temptar el dit,

així, va l'amor cap a les espurnes
per convertir-se en cendres d'oblit.

Suportar l'èxtasi sobre les espatles,
perseguir el vèrtigen agònic dels estels
quan moren cap a la llum,
deixar solcar la sang les coses petites,
inquirir la lluita entre humus i pedra.

Sóc, en la geomètrica presència d'un pubis lentíssim,
l'abís implacable,
la sorda remor, engolidor de preguntes,
deshabitada casa de respostes,
hostesa de l'aire,
maó d'aquesta meva minsa terra.

ÀNGELS CARDONA

Sèrie Música - 2,
de Gaspar Serroera

EFÍMER VERSUS ETERN

(BEAT POEM en atenció a les muses bones)

*Entre una flor collida i una de donada,
l'inexplicable etern*

(così ermetico ci parla
Giuseppe Ungaretti); entre poc i massa,
aquest home de tota una vida ens parla.

*Tra un fiore colto e l'altro donato,
l'inesprimibile nulla;*

és a dir:

*Entre la flor collida i la donada,
l'inexpressable efímer.*

Sempre allò efímer *versus* l'etern
en la lògica eufòria
d'haver encertat el vers:

*Car cada flor
no és una rosa, i existeixen roses negres.*

ANDREU PERIS

Inèdit de *Tarquim*
Palma, octubre de 2000

L'home i el salvatge. Setembre 1997.

Aquell horabaixa de setembre amb gregal primoi de Cala Figuera, ell, més que mai, envergava una intensa retirada al Klaus Kinski, el de l'"Aguirre". Li ho vaig dir. No ho aixecà de terra. Però des d'aquell precís moment, arrodoní més els ulls i s'humitejà en escriure els llavis molsuts. Semblava tenir excés de saliva dins la boca des d'aquell mateix instant. I parlàrem com sempre, pausats però gens ni mica relaxats. Parlàrem de l'home i del salvatge, d'allò que aprenem, i del no teníem notícia que ho sabéssim fer, però ho fem. Del concepte abrupte de la veritat, dels colors de la veritat, de la relativitat de la veritat. De la poesia, de l'Art. Del seu Déu i dels meus déus. Del viure d'acord amb la pròpia complexió. De l'emoció de sentir-te curiós, intranquil, mentideretxo qualche pic, si això, aquest fet, et referma en l'enamorament per la vida, en el fet vitenc d'exercir de persona, d'ésser humà, singular, irrepètible.

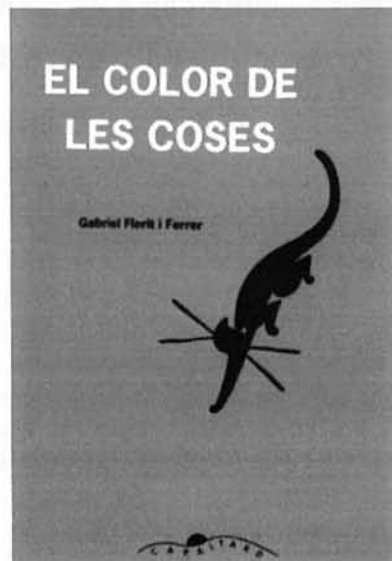
Dos mesos i mig després va morir. Jo era a ca seva la nit del comiat i el vaig plorar. Som de cor fluix, jo, adesiara. Era molt fort. Hi havia molt ferro a l'estança.

Jo hi era també quan, ja ben fosc, entre quatre el posaren dins la càmera frigorífica del cementeri. Ja no feia cara de Klaus Kinsky. Gairebé no feia cara de Blai Bonet i Rigo, tampoc.

GABRIEL FLORIT I FERRER

*El color
de les coses*

CAPALTARD

Disseny d'Àlex Fito

Vou-veri-vou per a Josep

*Acotxat a dins ma falda,
'dormiu-vos, mon infantó,
'saciat del sucre candi
que raja del meu mugró.*

Aquest capvespre de tardor,
al mirador dels Estels,
la posta de sol m'ha mostrat el raig verd.

La foscor m'embolcalla plàcidament.
Timbes avall batega la nit; mentrestant,
el murmuri de les ones m'arriba somort.
De sobte, he copsat un nou llumeneret.
És un centelleig que obre camins d'esperança,
són espurnalls de joia, de realitat, de futur.

Una gaubança immesurable em desborda,
quelcom de subtil i d'intangible m'envaeix,
ara sé que, a la nostra constel·lació,
hi llampurneja un nou estel.

Estiu de 1998

Vou-veri-vou per a Neus

*Si una brisa l'acarona,
dormirà sa petiteta,
en braços de sa mareta
bressolada per una ona.*

Peixet bellugadís d'escates d'or,
estrella de mar,
corall rosat,
caragolí.

Bressol de trucs i algues marines,
llençol de perles,
capçalera de nacre
irisada de somnis
fitant el besllum.

Gavines canten vou-verivous
d'aigües salades,
postes de Sol
i argent de Lluna.

Parpelleja el far dalt dels esculls,
espurnes d'esperança
traginen les ones
marcant el futur.

Llaüt mariner a punt de salpar;
brises de bonança
dels déus del bon vent,
al port de la vida
podràs recalcar.

Hivern de 2001

ANTÒNIA SERRANO

D'OFICI BOTXÍ, DE LLUÍS MAICAS.

DELS TRENTA-SIS POEMES DEL
RECULL POÈTIC SE'N VA FER
UNA EDICIÓ, LIMITADA A
TRENTA-SIS EXEMPLARS
SIGNATS I NUMERATS,
EDITADA A CIUTAT
D'INCA, 2000.
(PRIMER LLIURAMENT)

Fóra una actitud intel·ligent
abdicar de la intel·ligència.
Lliurar-se a la follia.
O retre's a la estupidesa.

(Full 41)

EPÍLEG

*Deixa'm, com reu de mort, fumar el darrer
cigarret ros i contemplar el paisatge.
Tapa'm, després, els ulls, tot el visatge,
i amb el fusell a punt apunta bé.
Malgrat et costi, fes el que has de fer:
dispara en sec, deixa'm mort a la platja,
que el jo de mi es mescli amb tot l'onatge
de la mar brava, del blau que va i ve.
Sigui el meu cos menjua de taurons
i el meu silenci un crit de foc que crema
tot un seguit de contradiccions.
Que s'acompleixi estricte el teorema:
aquell que escriu sense atendre a raons
ha de morir a mans del seu poema.*

MIQUEL MESTRE

Que sigui el silenci mesura
de perfecció, àdhuc per a aquells
que trafiquen amb el renou.

Fes el que cal. Treu el ganivet
de la butxaca i esquitxa
de pròpia sang
la mirada dels innocents.

Sobre el comodí, tasser de suc,
tots els malsons en un tassó.
Presagis de danys que esdevindran.

En el perfil de cada ona,
la presumció d'una innocència
que menteix en el gest.

Suspès d'una biga
el meu propi plor
colga l'incendi.

Cercar suïcidi en les paraules.
Que cap significat no defugi
el compromís de degollar-me.

LLUÍS MAICAS

Voldria ser foner

Si novament hagués de néixer, voldria ser foner:
saber que la força de la pedra està en les meves mans,
tenir l'encert al bell mig dels ulls i assimilar
el temps com una virtuosa creixença d'esperit.

Dels ancestres, guardar amb gelosia el gest guerrer
i l'honor de seguir la tradició d'aquells homes
que guanyaren mil batalles amb la valentia i l'orgull
de considerar-se deutors d'una terra i una època,
que empraren les armes per defensar la família
i els pocs béns dels incessants atacs a traïció...

Si novament hagués de néixer, voldria ser foner:
saber que en les meves mans està l'encert,
al bell mig de la pedra tenir la força dels ulls
i assimilar l'esperit com una virtuosa creixença de temps.

Dels ancestres, mantenir el prodigi sublim
de l'esperança i la definitòria essència de viure
per estimar i ser estimat per morir en pau entre els meus.

Demà seré silenci

Demà seré silenci, i enllà dels batecs que m'han sentit
néixer no hi haurà més que l'ombra eterna
d'un llarg oblit cercant orígens i respostes.

Per això, si novament avui tenc la sant barra
d'escriure aquests versots malparits amb la tinta
indecent de la veritat, per favor, concediu-me
el benefici del dubte i alliberau-me de purgar
aquesta feble condició d'home de carn i os.

Perquè demà seré silenci: res de res podrà salvar-me
de ser com l'home desvalgut i cec davant l'abisme.

Demà, quan el primer gall canti talment campanes
tocant a mort, quan la meva mirada sigui l'espessa boira
que enterboleix la feixuga ruta dels homes,
seré el silenci de mil veus condemnades mil vegades.

PERE JOAN MARTORELL

Breviari de la Cendra

"Amb els records d'aquells que fórem i dels que foren amb nosaltres, amb els béns perduts i irrecuperables, amb l'absència dels éssers que hem estimat i ja no hi són, i, fins i tot, amb les restes de tots aquests enderrocs el poeta basteix, com si es tractàs d'un gran *collage*, la seva obra. Sap que es tracta d'una tasca tan inútil com reescriure "un inacabable palimpsest", que s'esborra i es torna a escriure infinitament".

"Al capdavant, tota la història de l'Home -això és, de la Literatura- és l'escriptura d'un llibre ideal i insoluble. Ara bé, és l'únic camí possible davant l'absurd de l'infinit i del no-res, en què es perden la migradesa i la finitud de l'existència humana".

(Fragment del Pròleg de Pere Rosselló Bover per a *Breviari de la cendra* de Pere Joan Martorell, llibre publicat per Editorial Moll, dins la col·lecció Balenguera (2001).

***

XIV

Mentre el jorn es dessagna en el ponent,
la mirada fugaç, el pas vençut,
per la planura inhòspita
caminam cap al bosc,
on els arbres enlairen
un mort a cada branca.
Els himnes, com el pa,
eren imprescindibles,
el crit es feu costum,
brandaren la derrota i la injustícia
com abruptes penons de coloraines,
desterro d'esperances i quimeres,
el mite era el present,
lluny, un futur d'estrelles rovellades.
Entronitzats silencis
a l'hora dels clarins,
quan l'enganyosa llum de la ciutat
falsejava horitzons entre penombres.

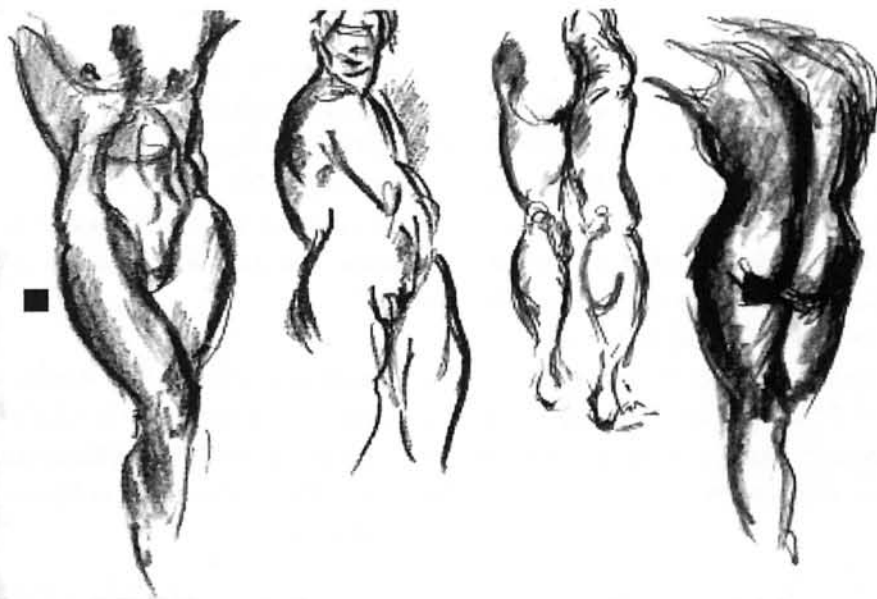
XX

Quan el camí s'acursa
ja no em calen dreces
per trobar l'infinit.
Com la pluja obriré solcs aromàtics
i ompliré els gorgs distants de la memòria
d'un torrent que s'acosta a l'oceà.
Ara que cada passa porta
el signe de la mort,
l'empremta de la por sense mesura,
vull caminar plaent i fora pressa
i assaborir minuts, com les cireres
de l'arbre de l'estiu de la infantesa.
Quan els adéus espolsen els retrats,
esgrogueïts de temps i desencís,
vull canviar retorn per esperança.

RAFEL BORDOY

El Blau de la distància (2001)

dins la col·lecció *La sinya del tall*

Xaro Sánchez, acadèmia